

**Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki
Społecznej**

z dnia 15 lutego 1926 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych o wykonaniu ustawy z dnia 26 listopada 1925 r. w sprawie uzupełnienia odszkodowania osób, dotkniętych skutkami nieszczęśliwych wypadków przy pracy w b. dzielnicy rosyjskiej lub na wychodźtwie w Rosji.

Na mocy art. 2, 7 i 10 ustawy z dnia 26 listopada 1925 r. w sprawie uzupełnienia odszkodowania osób, dotkniętych skutkami nieszczęśliwych wypadków przy pracy w b. dzielnicy rosyjskiej lub na wychodźtwie w Rosji (Dz. U. R. P. № 125, poz. 892) zarządza się co następuje:

§ 1. Przedsiębiorcy, względnie zawiadowcy, kierownicy lub pełnomocnicy przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia od wypadków

na podstawie ustawy z dnia 30 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. № 16, poz. 148), winni w terminie 30 dni, licząc od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, zgłosić do zakładu ubezpieczenia od wypadków we Lwowie wykazy osób uprawnionych w czasie od dnia 1 stycznia 1919 r. do 30 czerwca 1924 roku do odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy, oraz kwot wypłaconych w tymże czasie na rachunek tych odszkodowań.

Osoby, które w tym czasie uzyskały jednorazową odprawę, zwalnającą w myśl obowiązujących przepisów od dalszego wypłacania rent, należy podać w wykazie tylko w tym przypadku, jeśli w tytule prawnym zastrzeżona została rewizja odszkodowania.

W wykazach należy podać: 1) imię i nazwisko uprawnionego, 2) datę wypadku i datę od której winien on być pobierać rentę względnie jednorazowe odszkodowanie, 3) daty wypłat i wysokość wypłaconych rat rentowych, 4) daty wypłat i wysokość wypłaconych dobrowolnych dodatków na wyrównanie strat poniesionych wskutek dewaluacji (ewentualnie datę wypłaty i wysokość wypłaconego jednorazowego odszkodowania), oraz dołączyć oryginalne pokwitowania uprawnionych na pobieranie wykazanych kwot, względnie inne odpowiednie dowody.

Obowiązek zgłoszenia tych wykazów i pokwitowań dotyczy również i prywatnych towarzystw ubezpieczeniowych.

Uprawnieni do uzyskania dodatków wyrównawczych na skutek wypadków w przedsiębiorstwach nie istniejących obecnie, lub też ci, którzy otrzymywali świadczenia od nie istniejących obecnie towarzystw ubezpieczeniowych zgłoszą swe roszczenia bezpośrednio do zakładu ubezpieczenia we Lwowie, podając szczegóły wymienione w ust. 3 niniejszego paragrafu.

§ 2. W terminie 40 dni, licząc od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, zakład ubezpieczenia od wypadków we Lwowie rozpocznie wypłatę dodatków wyrównawczych, przewidzianych w art. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1925 roku (Dz. U. R. P. № 125, poz. 892).

Dodatki te będą wypłacane jednorazowo lub ratami: jednorazowo wypłacane będą dodatki nie przewyższające kwoty 500 zł., dodatki przewyższające tę kwotę wypłacane będą ratami w wysokości 500 zł. w terminach półrocznych.

Zakład ubezpieczenia od wypadków zawiadomi każdego uprawnionego o przyznaniu dodatku wyrównawczego. W zawiadomieniu poda: 1) wysokość dodatku wyrównawczego, 2) w jakim czasie i jakimi ratami zostanie wypłacony, 3) sposób obliczenia dodatku, oraz 4) pouczenie o środkach prawnych przeciwko wymiarowi dodatku wyrównawczego.

§ 3. Dodatki wyrównawcze dla uprawnionych, co do których zakład ubezpieczenia od wypadków nie będzie mógł uzyskać danych wymienionych w § 1 niniejszego rozporządzenia, obliczone będą w ten sposób, jak gdyby uprawnieni otrzymali wszystkie raty rentowe w wysokości i terminach, ustalonych w tytułach prawnych.

Osoby te mają prawo zwrócić się bezpośrednio do zakładu ubezpieczenia od wypadków z prośbą o ponowne obliczenie dodatku wyrównawczego, o ile

przedstawią dowody, iż nie otrzymali tych rat rentowych w tej wysokości i w tych terminach, które zakład przy obliczaniu dodatku przyjął za podstawę. O uprawnieniu tem winien zakład ubezpieczenia od wypadków pouczyć zainteresowanych w zawiadomieniu, przewidzianem w ustępie ostatnim § 2 niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Jeżeli osoby, wymienione pod lit. b) art. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1925 roku posiadają tytuły prawne (akty ugody, wyroki sądowe, rezolucje rentowe i t. p.) prawomocne w myśl ustaw obowiązujących, chociażby przejściowo na terenie i w chwili zajścia wypadku lub uprawomocnienia się tytułu prawnego, winny zgłosić swe roszczenia do zakładu ubezpieczenia od wypadków we Lwowie, względnie do najbliższego biura lub ekspozytury tegoż zakładu.

W zgłoszeniu winny one podać: 1) imię i nazwisko, 2) dokładny swój adres (miejscowość, poczta, powiat), 3) datę i rodzaj uszkodzenia, stopień niezdolności do pracy, względnie imię i nazwisko osoby zmarłej wskutek wypadku i stosunek pokrewieństwa do tej osoby, 4) instytucję, która wypłacała lub przyznała rentę, 5) wysokość renty i czas do jakiego renta została pobrana, oraz załączyć dokumenty, stwierdzające istnienie tytułów prawnych t. j. akt ugody, wyrok sądowy, rezolucję rentową i t. p.

Osobom tym zakład ubezpieczenia od wypadków wypłacać będzie renty w wysokości, ustalonej w tytułach prawnych, przeliczowane na podstawie przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. o przeliczowaniu na nową walutę i ustaleniu wartości zobowiązań, wynikających z przepisów o ubezpieczeniu względnie o odszkodowaniu z tytułu wypadków przy pracy (Dz. U. R. P. № 115, poz. 1029).

W razie wątpliwości, co do prawomocności tytułu prawnego, zakład ubezpieczenia od wypadków przekazuje sprawę odpowiedniej komisji przewidzianej w § 5 niniejszego rozporządzenia.

§ 5. Dla ustalenia prawa do renty i dodatków wyrównawczych dla osób wymienionych pod lit. c) art. 1 ustawy, z dnia 26 listopada 1925 r. jak również dla osób, wymienionych pod lit. b) tegoż artykułu, jeśli nie posiadają tytułów prawnych, oraz dla ustalenia wysokości rent, należnych tym osobom, powołuje się przy okręgowych inspektoratach pracy, na terenie województw: warszawskiego, łódzkiego, kieleckiego, lubelskiego, białostockiego, wołyńskiego, poleskiego, nowogródzkiego i wileńskiego komisje dla świadczących z ustawy z dnia 26 listopada 1925 r. (Dz. U. R. P. № 125, poz. 892) z zakresem działania na terytorjum odnośnego okręgu inspekcji pracy.

W skład tych komisji wchodzi: okręgowy inspektor pracy lub jego zastępca, jako przewodniczący oraz 2 delegaci województwa, na którego terytorjum ma siedzibę odnośny okręgowy inspektorat pracy, jako członkowie.

Na terenie st. m. Warszawy w skład komisji dla świadczących wchodzi okręgowy inspektor pracy, lub jego zastępca, jako przewodniczący, delegat komisarza rządu oraz delegat inżyniera przemysłowego na m. st. Warszawę.

Komisje dla świadczeń rozpoczną urzędowanie najpóźniej w ciągu 15 dni, licząc od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

§ 6. Osoby wymienione w § 5 niniejszego rozporządzenia winny zgłosić swe roszczenia do komisji dla świadczeń przy okręgowym inspektoracie pracy, działającej w okręgu, w którym zamieszkują.

Osoby zamieszkałe na terenie województw: poznańskiego, pomorskiego i śląskiego zgłaszają swe roszczenia do komisji dla świadczeń przy inspektoracie pracy I okręgu w Warszawie, osoby zaś zamieszkałe na terenie województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego do komisji dla świadczeń przy okręgowym inspektoracie w Kielcach.

W zgłoszeniu winny one podać: 1) imię i nazwisko, 2) dokładny swój adres (miejscowość, poczta, powiat), 3) datę i rodzaj uszkodzenia, 4) nazwę i adres przedsiębiorstwa, w którym zaszedł wypadek, 5) stopień niezdolności do pracy (względnie imię i nazwisko osoby zmarłej wskutek wypadku oraz stosunek pokrewieństwa do tej osoby), 6) instytucję, która wypłacała lub przyznała rentę, 7) wysokość renty i czas do jakiego została wypłacona (względnie opisać należy starania jakie poczyniono dla uzyskania renty), oraz załączyć wszelkie dokumenty, dotyczące wypadku, stwierdzające bezpośrednio lub pośrednio powyższe dane.

Nadto osoby wymienione pod lit. c) art. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1925 r. winny przedstawić dowody z dokumentów lub powołać się na 2 świadków wiarogodnych w celu stwierdzenia, iż wypadek zdarzył się w przedsiębiorstwie ewakuowanym z ziem wchodzących w skład Państwa Polskiego do Rosji, oraz że osoba, która uległa wypadkowi, była jeńcem, uchodzącą, zakładnikiem lub internowanym.

§ 7. Do stwierdzenia prawa do renty oraz ustalenia wysokości renty miarodajne są przepisy prawa o ubezpieczeniu, lub odszkodowaniu z tytułu wypadków przy pracy, obowiązujące, w chwili zajścia wypadku, na terenie ostatniej siedziby przedsiębiorstwa przed ewakuacją z tem, że wysokość renty ustala komisja dla świadczeń na podstawie rocznego zarobku, jaki w r. 1924 osiągnęli robotnicy tej samej kategorii, co uszkodzeni, zatrudnieni w tem samym przedsiębiorstwie lub tego samego rodzaju.

Zarobek, w ten sposób przyjęty za podstawę wymiaru renty, nie może przewyższać kwoty 2.160 zł.

Jeśli ustalenie zarobków w sposób powyższy jest niemożliwe, przyjmuje się za podstawę wymiaru zarobek roczny w kwocie 1.200 zł.

§ 8. Komisje dla świadczeń mają prawo przesłuchiwania uprawnionych i świadków, mogą również żądać od władz administracyjnych I instancji przeprowadzania dochodzeń i protokólnego przesłuchiwania wskazanych osób.

§ 9. Komisje dla świadczeń, po ostatecznym zbadaniu sprawy na podstawie dokumentów oraz zeznań wiarogodnych świadków, wydają umotywowane decyzje, stwierdzające uprawnienia do świadczeń i ich wymiar, lub oddalające roszczenia, i de-

cyzje te doręczają stronie oraz zakładowi ubezpieczenia od wypadków.

Decyzje te winny zawierać: 1) imię i nazwisko poszkodowanego, 2) miejscowość i nazwę przedsiębiorstwa, w którym zaszedł wypadek, 3) datę wypadku, 4) stopień niezdolności do pracy (względnie imię i nazwisko osoby zmarłej wskutek wypadku oraz stosunek pokrewieństwa poszkodowanego do tej osoby, 5) zarobek przyjęty za podstawę wymiaru renty z dokładnem określeniem sposobu, w jaki zarobek ten ustalono, 6) procentowy i gotówkowy wymiar renty, 7) pouczenie o środkach prawnych przeciwko decyzji.

Nadto w decyzji należy się powołać na przepisy prawne, na których podstawie została wydana i wskazać instytucję zagraniczną, która ewentualnie w myśl tych przepisów winna być obciążoną przyznaną rentą.

§ 10. Przeciwko decyzjom komisji dla świadczeń przysługuje stronom oraz zakładowi ubezpieczenia od wypadków we Lwowie prawo odwołania się, w ciągu dni 30 od dnia doręczenia decyzji, wprost do komisji odwoławczej przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej.

W skład komisji odwoławczej wchodzi, dwaj delegaci Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, jeden delegat Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz jeden delegat Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Generalnej Dyrekcji Służby Zdrowia).

Przewodniczącą z pośród delegatów Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej wyznaczy Minister Pracy i Opieki Społecznej.

Decyzje komisji odwoławczej są ostateczne.

§ 11. Na podstawie prawomocnej decyzji komisji (dla świadczeń lub odwoławczej) zakład ubezpieczenia od wypadków wypłacać będzie renty i dodatki wyrównawcze.

Przy wypłacie tych rent będą odpowiednio stosowane przepisy § 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. № 115 poz. 1029).

§ 12. W celu stwierdzenia stopnia niezdolności do pracy uprawnionych w razie braku tytułu prawnego, lub, jeśli oznaczony w tytule prawnym stopień niezdolności do pracy jest sprzeczny z opisem skutków wypadku, komisje lub zakład ubezpieczenia winny poddać uszkodzonych oględzinom lekarskim w trybie stosowanym do osób obecnie poszkodowanych wskutek nieszczęśliwych wypadków przy pracy.

§ 13. Właściciele przedsiębiorstw, podlegających w myśl ustawy z dnia 30 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. № 16 poz. 148) obowiązkowi ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków, obowiązani są wpłacić zaliczkę w wysokości 5% opłat za II półrocze 1925 r. na poczet specjalnych dodatków, przewidzianych w art. 7 ustawy z dnia 26 listopada 1925 r.

§ 14. Wysokość, przewidzianych w art. 7 ustawy z dnia 26 listopada 1925 r., dodatków do opłat ubezpieczeniowych i sposób ich uiszczenia ustali osobne rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy osób, które uległy nieszczęśliwym wypadkom przy pracy na kolejach i kolejkach żelaznych, jako też przedsiębiorstw kolei i kolejek żelaznych.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *B. Ziemięcki*

Minister Przemysłu i Handlu: *Osiecki*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Wł. Raczkiewicz*
